

Sag, finder jeg, flyde det Spørgsmaal fra os, hvad det er nødvendigt at gjøre for at afhjælpe den Trang, der ogsaa finder Sted i Jylland, og overfør dette Spørgsmaal forekommer det mig da, at det vilde være billigt, for at indskrænke mig til dette Udtryk, at bygge en ny Anstalt, som, uden Hensyn til Provindserne, skulde fra alle Landets Egne optage saa Mange, som der var Plads til. Hvad Afregningen angaaer, da kan jeg vedblivende, naar vi vilde gaae over til, hvad jeg anseer for det Heldigste, nemlig at lade hele Udgiften til Daarevæsenet bæres som en Fællesudgift af hele Landet, slet ikke skjønne, at nogen Afregning behøves, og Spørgsmaalet om den maa i alt Fald, forekommer det mig, være et underordnet Spørgsmaal. Kommer man først til den Beslutning, at det er billigere og forstandigere at bygge en ny Anstalt end de to, hvortil der nu er Udset, saa kommer man ogsaa nok ud over den Vanskelighed.

Justitsministeren: Hvis det høie Thing, som jeg haaber, vedtager nærværende Lovforslag, ville vi her i Landet ganske vist kun faae to Sindsfygeanstalter, nemlig een ved Bordingborg og een ved Aarhus, og der kan kun blive Tale om flere, naar det Forslag, som det ærede Medlem, der nu satte sig, antydede, nemlig Spørgsmaalet om at oprette en ny, tredie Anstalt for Jylland og Fyen, kommer frem. Der vil altsaa kun blive to Anstalter, og der er ikke her Tale om at bygge en ny Anstalt, men kun om at udvide en allerede bestaaende Anstalt, for at den kan optage i sig baade helbredelige og uheldredelige Sindsfyge, saaledes som den anden Sindsfygeanstalt ved Aarhus allerede er indrettet til at kunne, idet det nu ansees for at være rigtigst, at Sindsfygeanstalter indrettes saaledes, at der i samme Anstalt kan anbringes baade helbredelige og uheldredelige Sindsfyge. Der er desuden Tale om at tilvejebringe en bedre Forsyning med Vand, som er nødvendig ved den Anstalt, som allerede findes ved Bordingborg, selv i dens nuværende indskrænkede Skikkelse. Spørgsmaalet dreier sig altsaa kun om, hvorvidt det skulde være rigtigst nu, at forlade den i 1853. lagte Plan, nemlig at udvide den ved Bordingborg værende Anstalt

— der er, som sagt, ikke Tale om at bygge nogen ny Anstalt —, og jeg kan da ikke komme til andet Resultat, end at det vilde være uheldigt, om man vilde nægte de fornødne Midler til at give den sjællandske Sindsfygeanstalt den Udvidelse, hvortil den trænger, og hvortil den af Sagkyndige paa det Bestemteste er foreslaaet. Jeg troer, at det er uheldigt at ville sætte Spørgsmaalet om Oprettelsen af en tredie Sindsfygeanstalt i Forbindelse med denne Sag. Det er for mig et Spørgsmaal, der maa komme senere; jeg har den Tro, at naar Sindsfygeanstalten ved Bordingborg nu udvides i det foreslaaede Omfang, da vil den i Forbindelse med Anstalten ved Aarhus og med de mindre Anstalter, som findes paa forskellige Steder, blandt andre ogsaa f. Ex. den, som den ærede Taler omtalte, som er indrettet i Saxkjøbing, kunne afgive den fornødne Plads for nogen Tid. Men hvad enten det er rigtigst at bygge en 3die Anstalt eller ikke, saa forekommer det mig utvivlsomt at være det ene Rigtige, at Sindsfygeanstalten ved Bordingborg udvides i det Omfang, som det er foreslaaet. Jeg troer heller ikke, at det ærede Medlem var meget nøie underrettet om, hvorvidt det er muligt at fikke sig den fornødne Vandforsyning ved Bordingborg paa den Maade, som er antydet i Lovforslagets Motiver; jeg maa idetmindste finde mig foranlediget til i saa Henseende at lægge større Vægt paa Resultatet af meget nøagtige Undersøgelser af Sagkyndige end paa, hvad et enkelt Medlem fra den Egn kan have meddeelt. — Iøvrigt kan jeg gjerne tilføie, at Spørgsmaalet om Oprettelsen af en 3die Sindsfygeanstalt nødvendigviis engang maa komme under Overveelse; jeg antager endogsaa, at det vil paatrænge sig, men jeg maa ikke destomindre indstændigt anbefale det høie Thing at vedtage det foreliggende Lovforslag, saaledes som det er kommet fra det andet Thing.

Tessén: Jeg skal kun gjøre den Bemærkning, at jeg, for ikke at strides om de Udtryk, som jeg har brugt, gjerne skal rette Udtrykket: 3 til 4 Anstalter til 3 til 4 Byggeforetager, men jeg anseer det altsaa som hensigtsmæssigst, at den Trang, der er tilstede, fyldestgøres gennem eet Byggeforetagende, me-